
Lissabon ontdekken

OVER

Foto: Turismo de Portugal

Lissabon ontdekken

Lissabon is een stad waar u met plezier alle wijken en straten zult verkennen. Het is een aangename en veilige, relatief kleine stad, waar veel te zien is. De ideale bestemming voor een citytrip of als vertrekpunt voor een rondreis door het land. Het is een oude en toch moderne stad die u ongetwijfeld zal verrassen.

Er is een ruime keus aan onderwerpen of thema's aan de hand waarvan u de stad kunt verkennen: het Romeinse, manuelijnse, barokke, romantische, literaire Lissabon of het nachtleven, de stad van de fado,... U kunt de stad op vele verschillende manieren bezoeken: te voet, per tram, op een segway, in een hop-on-hop-off bus, met de Tuk Tuk of via een boottocht op de Taag. U kunt die rivier ook oversteken met een "cacilheiro" en de stad vanaf de andere kant bekijken.... er zijn oneindig veel mogelijkheden.

Sommige plaatsen op de lijst met belangrijke toeristische attracties mag u echt niet missen, zoals de historische wijken **Alfama en Castelo**, met prachtige uitzichten op de stad en de rivier.

U moet zeker de **Baixa** doorkruisen, richting **Belém**, de wijk van de ontdekkingsreizen, met de toren **Torre de Belém** en het **klooster Mosteiro dos Jerónimos**, twee monumenten die erkend zijn als werelderfgoed. Maar ook het oorspronkelijke **Museu dos Coches** (koetsenmuseum) en het moderne **Centro Cultural de Belém** zijn een bezoek waard. En vergeet vooral niet een heerlijke "**pastel de nata**" (zoet roomgebakje) te eten!

Bezoek Chiado en Bairro Alto tegen het eind van de middag, wanneer deze wijken tot leven komen. Of ga 's avonds naar het dichterbij de rivier gelegen Cais do Sodré.

En ook het nieuwe stadsdeel mag u niet missen. Hier bevinden zich enkele belangrijke musea zoals het **Museu Calouste Gulbenkian**, in het noordelijk deel. Als u de rivier volgt, komt u bij het **Museu Nacional do Azulejo** (tegelmuseum). Iets verder ligt het **Parque das Nações**, het havengebied dat volledig werd verbouwd voor de wereldtentoonstelling van 1998. Het is vandaag de dag een belangrijke recreatiezone met een nieuw stedelijk landschap.

Hieronder vindt u een beschrijving van de verschillende stadsdelen. Met "10 dingen om te zien en te doen in Lissabon" en de stadswandeling "Een dag in Lissabon", is uw reisprogramma volledig.

Eén ding staat vast, Lissabon is een onvergetelijke stad!

BAIXA

Vanaf de Praça Marquês de Pombal, een plein in het centrum van Lissabon, daalt u via de statige Avenida da Liberdade, waar zich de beste winkels en luxe hotels bevinden, af tot in de benedenstad Baixa.

De Baixa is het kloppend hart van de stad en een van de drukste stadsdelen. Het is een plek waar u nooit genoeg van krijgt, waar u zowel oude als nieuwe dingen vindt en waar traditionele winkels zijn gevestigd naast moderne designzaken en grote internationale kledingmerken.

De kaarsrechte straten en de sobere gevels, zonder enige vorm van onderscheid tussen de verschillende sociale lagen van de bevolking, contrasteren met de oudere wijken. De Baixa werd door de aardbeving van 1755 bijna geheel verwoest en is later onder de bezielende leiding van de markies Marquês de Pombal weer opgebouwd.

Vroeger waren hier allerlei handelszaken en ambachtswinkels gevestigd. De straatnamen herinneren nog aan deze lang vervlogen tijden: goud- en zilversmeden in de Rua de Ouro (Goudstraat) en de Rua de Prata (Zilverstraat), textielhandelaren in de Rua dos Fanqueiros en leerlooiers in de Rua dos Correeiros of de Rua dos Douradores. Andere straten dragen de naam van hun beschermheilige: Rua de Santa Justa, Rua de Nossa Senhora da Assunção, Rua da Vitória, Rua de São Nicolau en Rua Nossa Senhora da Conceição. De Baixa, het handelscentrum van de stad, werd door de belangrijkste Portugese bankinstellingen beschouwd als de ideale plek voor hun hoofdkantoor.

Aan de noordelijke grens van de benedenstad bevinden zich twee belangrijke pleinen. Op het aan koning D. Pedro IV opgedragen plein, dat bekend staat als Rossio, kunt u het neo-manuelijnse portaal van het treinstation bewonderen van de spoorlijn Lissabon-Sintra. Hier bevindt zich ook het klassieke theatergebouw Teatro Nacional D. Maria I. Pastelaria Suíça, een van de oudste banketbakkerijen van de stad, ligt op de hoek van een kleine straat die naar de Praça da Figueira leidt. Op dit plein, waar u het standbeeld van koning D. João I kunt bewonderen, bevindt zich een andere bekende banketbakkerij, de Confeitaria Nacional, met gebakjes die u niet zult kunnen weerstaan. De pleinen liggen ingesloten tussen de heuvel met het kasteel aan de ene kant en die met het Convento do Carmo aan de andere kant. Zowel overdag als 's avonds kunt u hier prachtige foto's nemen.

Een bezoek aan de Baixa is niet volledig als u de lift van Santa Justa niet heeft gezien. Deze prachtige ijzeren constructie werd in 1902 door Ponsard, een leerling van Eiffel, gebouwd. Het loont de moeite met de lift naar boven te gaan.

De Rua Augusta is de belangrijkste straat die tot aan de rivier loopt. Het is een autovrije winkelstraat met cafés en restaurants. Aan het einde van de straat kunt u het MUDE - Museu do Design e da Moda (mode- en designmuseum) bezoeken in een vroeger bankgebouw. Het gebouw van een andere bank in dezelfde straat herbergt het museum Núcleo Arqueológico da Rua dos Correeiros, waar u de overblijfselen van de oude Romeinse stad kunt bewonderen.

Als u onder de triomfboog door loopt, komt u op een van de mooiste pleinen van de stad, het Praça do Comércio. In de tijd van de ontdekkingsreizen stond hier het koninklijk paleis. Aan de rechterkant, in de Ribeira das Naus, bevonden zich de havenmagazijnen en het strand waar de schepen werden gebouwd. Het is als het ware de grote entreehal van de stad, waar u aangenaam kunt verpozen op een terrasje en een wandeling kunt maken langs de rivier. In het Lisboa Story Centre komt u meer te weten over de geschiedenis van de stad. Het historische Martinho da Arcada is een van de trendy restaurants waar de grote Portugese dichter Fernando Pessoa regelmatig kwam.

Niet ver hiervandaan, aan de linkerkant, staat de kerk Igreja da Conceição Velha. Het portaal lijkt sterk op de hoofdingang van de kerk van het klooster Mosteiro dos Jerónimos. Het werd gemaakt door dezelfde kunstenaar Boytac. Iets verderop staat het bijzondere Casa dos Bicos uit de 16e eeuw. De façade van het huis is geïnspireerd op een gevel van het Italiaanse Huis der Diamanten in Ferrara en het werd gebouwd in opdracht van de onderkoning van India, Afonso de Albuquerque. De bouwmeester is dezelfde als die van de Torre de Belém, Francisco de Arruda. Tegenwoordig is het de zetel van de stichting Fundação José Saramago, de Portugese winnaar van de Nobelprijs voor de Literatuur. Opmerkelijk is de olijfboom waar de as van de overleden schrijver werd uitgestrooid.

ALFAMA

Het Castelo de São Jorge ligt op de top van de hoogste heuvel van Lissabon, vanwaar u het beste uitzicht heeft over

de stad. Op deze heuvel, die natuurlijk afdaalt naar de rivier is alles begonnen.

De verovering van Lissabon in 1147 door de eerste koning van Portugal is begonnen met het kasteel. Het is dan ook vanaf het kasteel dat we de stad op onze manier zullen veroveren. Rond het kasteel strekken zich de wijken Alfama en Mouraria uit met hun witte huizen en kronkelende straatjes, pleintjes en steegjes. In deze oude zeemanswijken is de fado ontstaan. Daarom is het ook de beste plaats om deze muziek te ontdekken.

Let op de kleine tegelpanelen boven aan de huizen. Ze zijn een teken van de volkse verering van de heiligen die de wijk moesten beschermen. U bevindt zich hier op een belangrijke plaats voor de vieringen van de Festas dos Santos Populares. Vooral de avond voor 13 juni, de geboortedatum van de Heilige Antonius, wordt hier flink feest gevierd, maar er worden de hele maand juni allerlei evenementen georganiseerd.

Als u de helling van het kasteel afdaalt, komt u langs de uitkijkpost Miradouro das Portas do Sol e da Cerca Moura. Hier kunt u uitrusten op een terrasje met uitzicht op de rivier en de stad. Vervolgens daalt u de trappen af en volgt u de smalle straatjes tot u bij het lager gelegen Museu do Fado komt. Ontdek vervolgens de weg die naar de romaanse kerk Sé Catedral leidt. Er tegenover staat de kerk Igreja de Santo António, op de plaats waar ooit de familie van de Heilige Antonius woonde.

Hier hoort u het typische geluid van Lissabon: het gepiep van de trams op de rails. Midden door Alfama rijdt tram 28 richting Graça, een wijk die een bijzondere vermelding verdient, net als Santa Apolónia.

Graça is een van de belangrijkste volkswijken met mooie uitkijkposten en terrassen, zoals dat vlakbij het klooster Convento da Graça of de uitkijkpost Senhora do Monte. Bij de ingang van Alfama bevindt zich het indrukwekkende Mosteiro de São Vicente de Fora. Het klooster is gewijd aan de Heilige Vincentius die in 1173 door koning D. Afonso Henriques werd uitgeroepen tot beschermheilige van Lissabon. Hier bevindt zich het Panteão dos Braganças, de crypte van het huis Bragança, de laatste dynastie van het Portugese koningshuis. In de kloostergangen kunt u tegels ontdekken die geïnspireerd zijn op fabels van La Fontaine.

In de buurt van het klooster ligt Campo de Santa Clara, waar op dinsdag en zaterdag de vlooienmarkt Feira da Ladra plaatsvindt. Achter een oud marktgebouw met een ijzeren structuur en een aardige tuin, staat het Panteão de Santa Engrácia. Aan de monumentale kerk in barokstijl, in de vorm van een Grieks kruis (met vier armen van gelijke lengte), werd meer dan 400 jaar lang gebouwd. Het oude volksgezegde "ouder dan de werken van Santa Engrácia" verwijst hiernaar. Het marmeren interieur is zeker een bezoek waard en vanaf de koepel heeft u een mooi uitzicht over de stad. In het Panteão Nacional liggen grote figuren uit de Portugese geschiedenis begraven, zoals de fadozangeres Amália Rodrigues en de eerste President van de Republiek, Manuel de Arriaga.

Als u verder afdaalt, komt u bij Santa Apolónia, een bekend internationaal treinstation. Vlakbij de rivier werden oude magazijnen omgetoverd tot restaurants en discotheken waar u kunt genieten van een bevoorrecht uitzicht. Het is ook een belangrijke haven voor cruiseschepen die hier aanleggen om de hoofdstad te bezoeken.

Terug in Graça kunt u te voet Mouraria verkennen, de wijk die op de noordelijke helling van de heuvel met het kasteel ligt, of u neemt de tram tot aan het eindpunt. Die is gelegen aan een groot plein, Martim Moniz, niet zo ver meer van de Baixa. In dit multiculturele stadsdeel is een belangrijke migrantengemeenschap gevestigd, afkomstig uit India, China, Afrika en verschillende Oost-Europese landen. Hier vindt u een gezonde mix van gewoonten en gebruiken van andere volkeren, waarbij de typisch Portugese gastvrijheid van deze kosmopolitische stad tot uiting komt.

CHIADO

Vanaf de Baixa loopt u gewoon te voet verder tot in Chiado. Het is een van de aantrekkelijkste wijken en het culturele hart van de hoofdstad, met vele theaters, cafés met literaire tradities en oude boekwinkels.

Deze elegante wijk uit de 16e eeuw kende haar hoogtepunt in de 19e en 20ste eeuw, toen het dé ontmoetingsplaats was voor intellectuelen en kunstenaars, zoals Fernando Pessoa en Almada Negreiros. Vandaag de dag wordt deze wijk nog steeds bezocht door studenten van de kunstacademie. In een van de gebouwen van het klooster Convento de São Francisco, waar de Faculteit Kunsten is gevestigd, bevindt zich het Museu do Chiado, een referentie voor de geschiedenis van de Portugese hedendaagse kunst.

In Chiado zijn ook verschillende theaters gevestigd. De programma's van het Teatro Nacional de São Carlos, het

Teatro São Luiz en van het Teatro da Trindade zijn een goed voorbeeld van het culturele leven in Lissabon.

In de oude gebouwen uit de 18e eeuw, die door hedendaagse architecten zoals Siza Vieira werden verbouwd, zijn nu befaamde restaurants en winkels gehuisvest. Hier bevinden zich verder ook de barokke kerken Igreja dos Mártires, Igreja do Loreto en de Igreja da Encarnação. De ruïnes van het fascinerende klooster aan het Largo do Carmo, nu het Museu Arqueológico, vormen een herinnering aan de aardbeving van 1755. In de oude bijgebouwen van het klooster is een militaire kazerne gevestigd die een belangrijke rol heeft gespeeld tijdens de Anjerrevolutie in april 1974, tegen de dictatuur van Salazar.

De vele kledingzaken, interieurwinkels, boekhandels en bloemisten nodigen uit tot een middagje winkelen. Daarna kunt u even een pauze inlassen om een ijsje te eten of een lekker kopje koffie te drinken in het beroemde café A Brasileira, met het standbeeld van Fernando Pessoa.

Via Chiado komt u ook bij een van de uitkijkposten van de stad, de Miradouro de Santa Catarina, vanwaar u de haven van Lissabon, het standbeeld Cristo Rei en de brug Ponte 25 de Abril kunt zien. Onderweg komt u in een steil steegje, met door stoepen gevormde kleine trappen, langs het meer dan honderd jaar oude stadstrammetje Elevador da Bica.

Blijf omhoog lopen tot in Bairro Alto. Overdag vindt u in deze volkswijk talrijke trendy, vintage en alternatieve winkels. Zelfstandige kleermakers en nieuwe designers hebben hier hun winkels geopend naast internationaal befaamde modeontwerpers. Artiestenstudio's en kunstgalerieën maken dit stedelijk landschap volledig. 's Avonds is Bairro Alto met zijn vele bars en restaurants een van de meest levendige uitgaansbuurten van Lissabon.

Als u Bairro Alto volledig doorkruist, komt u bij nog een ander uitkijkpunt over de stad, de Miradouro de São Pedro de Alcântara. De jezuïetenkerk Igreja de São Roque, hier vlakbij, is zeker een bezoek waard. Tussen het uitkijkpunt en de kerk bevindt zich de lift Elevador da Glória, die u naar het lager gelegen stadsdeel aan de Avenida da Liberdade brengt.

Als u nog tijd over heeft, kunt u de Rua da Escola Politécnica volgen waar zich de tuin Jardim do Príncipe Real, het Museu de História Natural (Museum van Natuurgeschiedenis) en de Jardim Botânico (botanische tuin) bevinden. De straat brengt u naar het plein Largo do Rato en vervolgens naar de kleine gezellige tuin Jardim das Amoreiras, waar het museum gewijd aan de hedendaagse kunstenaars Arpad Szenes en Maria Helena Vieira da Silva, is gevestigd.

Niet ver hier vandaan staat de barokke Basílica da Estrela met de tuin Jardim da Estrela, aangelegd in de periode van de romantiek.

PARQUE DAS NAÇÕES

Het Parque das Nações, het park dat zich ten oosten van Lissabon uitstrekt, kunt u in een middag verkennen. Dit stadsdeel met een moderne architectuur is ideaal om te wandelen, te fietsen of te skaten en beschikt over een ruim aanbod culturele activiteiten en ontspanningsmogelijkheden.

Het voormalige industrieterrein, dat zich over vijf kilometer langs de Taag uitstrekte, werd volledig opnieuw opgebouwd voor de wereldtentoonstelling van 1998 in Lissabon. Voor deze locatie werden gebouwen en voorzieningen van hoogstaande kwaliteit ontworpen. Na de Expo werden die opgenomen in het stedelijk netwerk en het geheel vormt sindsdien het meest moderne stadsdeel.

Begin uw bezoek bij het treinstation Estação do Oriente. Het station werd ontworpen door de Spaanse architect Santiago Calatrava. De complexe structuur van verticale lijnen doen denken aan de bogen van een gotische kerk. Breng vervolgens een bezoek aan het Pavilhão de Portugal, ontworpen door twee vooraanstaande Portugese architecten, Álvaro Siza Vieira en Eduardo Souto de Moura. De structuur is gebaseerd op het idee van een blad papier dat op twee bakstenen rust. Het resultaat is een indrukwekkend betonnen bouwwerk dat een soort luifel vormt. Hiernaast bevindt zich het Pavilhão Atlântico, een project van Regino Cruz. De buitenkant van dit concertgebouw lijkt op een ruimteschip of een zeedier. De houten structuur binnenin dient om het dak te ondersteunen en doet denken aan een 16e-eeuws schip.

Een andere toeristische attractie die u zeker moet gezien hebben is het Oceanário de Lisboa, één van de grootste aquaria van Europa, ontworpen door Peter Chermayeff. De verschillende zeemilieus van de planeet worden hier met

zoveel precisie weergegeven dat ze net echt lijken. Het Oceanário is opgebouwd rond een enorme centrale tank waar vele vissoorten in zwemmen.

Niet ver hier vandaan staat het Pavilhão do Conhecimento, naar een ontwerp van Carrilho da Graça, die in Barcelona de grote FAD-prijs 1999 won. Het Teatro Camões van Manuel Salgado is de huidige zetel van de Companhia Nacional de Bailado (Nationale Ballet), waar u 's avonds een voorstelling kunt bijwonen.

Het Parque das Nações is rijk aan tuinen zoals de Alameda dos Oceanos, de Jardins d'Água of de Jardins Garcia d'Orta. Vele planten werden door de Portugezen tijdens de grote ontdekkingsreizen in de 15e en 16e eeuw ingevoerd. U kunt hier ook een aangename wandeling maken langs de rivier. Een ritje met de één kilometer lange kabelbaan is een uitstekende manier om heel het park vanuit de lucht te bekijken.

Dit uitgestrekte park omvat tevens een winkelcentrum en vele bars, restaurants en terrassen die in nauw contact staan met de rivier. De Marina, gelegen in een van de uithoeken van het park, is een rustige jachthaven in het estuarium van de Taag met kleine boten en jachten.

BELÉM

Belém is de plaats bij uitstek om iets meer te weten te komen over het Lissabon van de ontdekkingsreizen, de belangrijkste periode uit de geschiedenis van Portugal.

In de 15e en de 16e eeuw was Belém een volkswijk met een drukke haven waarvandaan schepen en karvelen vertrokken op hun grote reizen over de Atlantische Oceaan. Boten, peddels, zeilen en touwen maakten deel uit van de dagelijkse drukte en in een klein kapelletje, gewijd aan Santa Maria, baden de zeevaarders om goddelijke bescherming voordat ze op weg gingen naar verre oorden.

Vandaag de dag is Belém nog steeds een belangrijke wijk in de stad, maar dan om andere redenen. Verschillende monumenten, musea en een groot aangelegd gebied met tuinen langs de rivier, maken Belém tot een heel aangenaam wandelgebied.

Hier bevinden zich de twee bekendste monumenten van Lissabon, het klooster Mosteiro dos Jerónimos, op de plaats van de vroegere kapel Santa Maria, en de toren Torre de Belém. Deze twee visitekaartjes van de stad zijn waardige vertegenwoordigers van de manuelijnse stijl en erkend als werelderfgoed. Ontdek er de symbolen in van de koning die ze liet bouwen, zoals het armillarium van koning D. Manuel I en de zeemotieven, touwen, waterplanten en de fantastische dieren. De bouw van het klooster werd bekostigd door 5% van de opbrengst van de specerijen uit het Oosten. Peper, kaneel, nootmuskaat en kruidnagel zijn een paar van die specerijen die nog aanwezig zijn in de Portugese keuken.

De bijgebouwen van het klooster Mosteiro dos Jerónimos, die in de 19e eeuw werden verbouwd, herbergen het Museu Nacional de Arqueologia (Archeologisch Museum) en het Museu de Marinha (Maritiem Museum). Het museum is hoofdzakelijk gewijd aan de ontdekkingsreizen en bezit modellen van schepen en karvelen. Ernaast bevindt zich het Planetário Calouste Gulbenkian, waar u een fascinerende reis door de ruimte kunt maken, om de sterrenhemel van onze planeet te ontdekken.

Het moderne gebouw van het Centro Cultural de Belém contrasteert met de andere monumenten op het plein Praça do Império. Het cultureel centrum heeft terrasjes, een aantrekkelijk evenementenprogramma en huisvest ook het Museu Coleção Berardo, met werken van internationaal bekende kunstenaars.

Naast de rivier staat het Padrão dos Descobrimentos (Monument van de Ontdekkingsreizen). Als u tot de top klimt kunt u onderaan op de grond de prachtige mozaïeken windroos (Rosa dos Ventos) getekend zien. Het monument uit 1940 is een eerbetoon aan alle grote ontdekkingsreizigers en er zijn diverse zeevaarders op afgebeeld, zoals Fernão de Magalhães en Vasco da Gama, aangevoerd door Infante D. Henrique, de mentor van de Portugese ontdekkingsreizen.

Las dan een pauze in en ga naar de banketbakkerij met de beroemde "Pastéis de Belém". Schrik niet van de lange rij wachtende mensen, want u bent snel aan de beurt. Het is zeker de moeite waard, want deze gebakjes zijn nóg lekkerder dan de "pastéis de nata" die u in andere patisserieën vindt. Het recept dat al generaties lang geheim

wordt gehouden is de sleutel van het succes.

Deze wijk staat echter ook bekend om een museum dat u zeker moet bezoeken, het Museu Nacional dos Coches (nationaal koetsenmuseum). De collectie is uniek in de wereld en omvat onder andere drie monumentale koetsen uit de 18e eeuw die gebruikt werden voor een Portugese missie naar paus Clemens XI.

Andere bezienswaardigheden zijn de botanische tuin Jardim Botânico Tropical en iets verder het Museu Nacional de Etnologia, de kerk Igreja da Memória en het koninklijk paleis Palácio Nacional da Ajuda.

Op weg naar Belém of bij uw terugkeer naar het stadscentrum, moet u zeker een bezoek brengen aan het Museu Nacional de Arte Antiga (Museum voor Oude Kunst). Hier worden kunstwerken van groot nationaal belang bewaard, zoals de Namban-kamerschermen, waarop de Portugezen staan afgebeeld toen ze in Japan aankwamen, of het porselein uit Azië. Als u meer wilt weten over de betrekkingen met deze volkeren kunt u een bezoek brengen aan het Museu do Oriente. Beide musea hebben een prachtig uitzicht op de rivier.

NUTTIGE INFORMATIE | HEENREIS

Toeristische informatie op www.visitlisboa.com.

Lisboa Card - Met deze kaart kunt u gebruik maken van het openbaar vervoer. Verder geeft de kaart recht op kortingen bij monumenten en andere toeristische diensten. Informatiepunten en toeristenbureaus op www.askmelisboa.com.

Toeristische informatie over de kerken van Lissabon met voorstellen om ze te bezoeken en een agenda met evenementen en misvieringen: www.quovadislisboa.pt

Openbaar vervoer

Lissabon beschikt over een goed uitgerust openbaar vervoer met metrolijnen - www.metrolisboa.pt - en bussen - www.carris.pt.

De trams en de liften die de Baixa met de hoger gelegen wijken en de uitkijkposten verbinden, maken deel uit van de toeristische attracties van de stad. Er zijn de liften Glória, Bica, Lavra en Santa Justa. Tram 28 doorkruist de hele stad en rijdt door historische wijken. Hij staat vermeld in reisgidsen van over de hele wereld. Tram 15 rijdt van het plein Praça da Figueira langs de Taag tot in Belém. Meer informatie vindt u op www.carris.pt

Vanaf Terreiro do Paço kunt u de ferry nemen naar Barreiro - www.transtejo.pt.

In Cais do Sodré kunt u de boot nemen naar Cacilhas, Seixal en Montijo - www.transtejo.pt. Hier vertrekt ook een spoorlijn naar Cascais - www.cp.pt.

U kunt de rivier oversteken per trein via de brug Ponte 25 de Abril, met de transportmaatschappij Fertagus (www.fertagus.pt) of met de bus www.tsuldotejo.pt.